

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø.

j.nr. 020-00102 og
J.nr. 020-00104

DANSKE
REGIONER

09-07-2013

Sag nr. 13/1307

Dokumentnr. 32223/13

Peter Steffen Rank

Tel. 35298158

E-mail: psr@regioner.dk

Høring om obligatorisk digital selvbetjening

Naturstyrelsen har ved mail af 2.juli 2013 fremsendt høring over udkast til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage og obligatorisk videregivelse af klage over lokalplan til Natur- og Miljøklagenævnet) og udkast til bekendtgørelse om anvendelse af Natur- og Miljøklagenævnets digitale selvbetjeningsløsning.

Høringsfristen for forslag til lovændring og forslag til bekendtgørelse er henholdsvis 23. august og 13. september 2013. Det fremgår af det fremsendte materiale at den tekniske løsning for digital selvbetjening endnu ikke er fuldt udviklet.

Danske Regioner har tidligere haft lovforslag om digital selvbetjening i høring, idet Naturstyrelsen ved mail af 8. februar fremsendte tilsvarende lovforslag i høring (økonomisk høring om lovforslag til ændring af lov om miljøformål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, lov om skove, lov om Natur- og Miljøklagenævnet (ændring af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence, digitalisering og præcisering af bræmmebestemmelse)).

Som dengang må Danske Regioner bemærke at det er vanskeligt at vurdere, hvorvidt den digitale selvbetjening og den obligatoriske videregivelse af klager vil medføre ressourcemæssige konsekvenser og investeringer for regionerne til nødvendige it-løsninger. Ved den tidligere høring fremgik det at KL ville blive inddraget omkring beslutningsprocessen for valg af løs-

Danish Regions - Brussels
Office
Square de Meeûs 1
B - 1000 Brussels

T +32 2 550 12 80

F +32 2 550 12 72

E regioner@regioner.dk

ninger og Danske Regioner vil som dengang fremsætte ønske om på lige fod med KL at blive inddraget i beslutningsprocessen for valg af løsninger.

Side 2

Med venlig hilsen

Peter Rank
Chefrådgiver
Danske Regioner
Videncenter for jordforurening
Damfærgevej 22
2100 København Ø

Sendt pr. e-mail til nst@nst.dk og metbr@nst.dk

29. juli 2013
Jour. nr.:
Ref: TOC

Torben Christensen
Direktør
Telefon+45 33 12 03 30
md@ejendomsforeningen.dk

Forslag til ændring af lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love, jeres j.nr. 020-00102 samt udkast til bekendtgørelse om anvendelse af Natur- og Miljøklagenævnets digitale selvbetjening – Jeres j.nr. 020-00104

Miljøministeriet, Naturstyrelsen har fremsendt og anmodet om Ejendomsforeningen Danmarks eventuelle bemærkninger vedrørende et udkast til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage og obligatorisk videresendelse af klage over lokalplan til Natur- og Miljøklagenævnet) og udkast til bekendtgørelse om anvendelse af Natur- og Miljøklagenævnets digitale selvbetjeningsløsning.

Det fremgår af forslaget til lovændring, at det skal gøres obligatorisk for klager til Natur- og Miljøklagenævnet at disse i udgangspunktet skal sendes via den digitale selvbetjeningsløsning, som Natur- og Miljøklagenævnet stiller til rådighed

Af udkast til bekendtgørelsen fremgår en forpligtelse, alene for myndigheder, til at anvende den digitale selvbetjeningsløsning som Natur- og Miljøklagenævnet stiller til rådighed. Den digitale selvbetjeningsløsning skal anvendes i forbindelse med myndighedernes videresendelse af klager til Natur- og Miljøklagenævnet og myndighedernes efterfølgende kommunikation med Natur- og Miljøklagenævnet.

Ejendomsforeningen Danmark har ikke bemærkninger til de foreslåede ændringer af loven eller udkastet til bekendtgørelse.

Ejendomsforeningen Danmark skal dog bemærke, at foreningen er positivt indstillet, for tiltag der måtte forbedre proceduren for klager på området samt nedsætte sagsbehandlingstiderne.

Med venlig hilsen

Torben Christensen

Direktør

EJENDOMSFORENINGEN DANMARK

Nørre Voldgade 2 | 1358 København K | +45 33 12 03 30 | www.ejendomsforeningen.dk | CVR-nr. 10 39 02 14

Naturstyrelsen
e-mail: nst@nst.dk

Att: Mette Brandt,
e-mail: metbr@nat.dk

DANSK
SKOVFORENING

Amalievej 20
1875 Frederiksberg C
Danmark

Telefon 3324 4266
info@skovforeningen.dk
www.skovforeningen.dk

6. august 2013

Vedr.: Høring over udkast til bekendtgørelse og ændringslov om digital kommunikation i forbindelse med klager til Natur- og Miljøklagenævnet (jr.nr.: 020-00102)

Med e-mail af 2. juli 2013 har Naturstyrelsen fremsendt følgende udkast i høring:

- Bekendtgørelse om anvendelse af Natur- og Miljøklagenævnets digitale selvbetjeningsløsning og
- Forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love

med høringsfrister henholdsvis fredag den 23. august 2013 og fredag den 13. september 2013.

Bekendtgørelsesudkastet

Dansk Skovforening har ingen bemærkninger til det fremsendte *udkast til bekendtgørelse*. Bekendtgørelsen retter sig udelukkende mod myndighederne og ikke den enkelte borger.

Lovudkastet

Skovforeningen har følgende bemærkninger til *lovudkastet* og – især - dets bemærkninger:

På side 17 anføres det, at myndigheden (her ofte en kommune) skal vejlede en klager om at anvende den digitale selvbetjening i de tilfælde, hvor klager ikke har anvendt denne mulighed. På side 18 står der imidlertid, at Natur- og Miljøklagenævnet kan afvise en klage, der ikke er indsendt digitalt. I lovtæksten står der imidlertid i § 1, nr. 2 (§ 18b) at Natur- og Miljøklagenævnet "skal afvise klager, der ikke indgives digitalt" – dog med en fravigelsesmulighed nævnt i stk. 2 og 3.

Er ovennævnte "skal afvise" kun møntet på en situation, hvor en kommunes videresendelse af en klage fra en borger til Natur- og Miljøklagenævnet ikke er digital, eller er det møntet på den situation, hvor en klager ikke sender en digital klage til kommunen?

Vil en klage over en kommunal afgørelse, der ikke er indsendt digitalt, og er fremsendt umiddelbart før udløbet af klagefristen, og hvor kommunen herefter vejleder klager til at indsende en digital klage, der så-

ledes fremkommer efter klagefristens udløb, blive betragtet som en rettidigt indkommet klage? Dette bør vær tilfældet, men det bør nævnes i lovforslaget.

På side 20 bør 1. afsnit flyttes til efter 2. afsnit, da den anførte rækkefølge giver anledning til uklarhed.

Ovennævnte bemærkninger om en klages afvisning, hvis denne ikke er indsendt digitalt, spørgsmålet om efterfølgende rådgivning til klager om digital fremsendelse samt spørgsmålet om klagens rettidighed gøres også gældende til lovforslagets bemærkninger til de enkelte bestemmelser (§ 1) på side 27.

I bemærkningerne til § 2 på side 30 er spørgsmålet om rettidighed for en klages indgivelse beskrevet i situationer, hvor der er systemnedbrud. Skovforeningen er enig i det anførte om, at det ikke skal komme klager til skade, at der er systemnedbrud, men det er klagers bevisbyrde, at påvise afsendelsestidspunktet.

Ved systemnedbrud vil der ofte slet ikke være et afsendelsestidspunkt, som klager kan dokumentere. Hvis klager derfor som dokumentation for forsøget på afsendelsen skal afsende en e-mail med besked om at klagen er forsøgt sendt, men at dette er mislykkedes på grund af systemnedbrud, bør dette fremgå af lov-bemærkningerne samt af den klagevejledning, som modtageren af den afgørelse, der skal påklages, modtager.

Med venlig hilsen

Hans M. Hedegaard

Brancheorganisation for værksteder

CAD, Autobranchens Hus, Kirkevej 1-3,
2630 Taastrup
Tlf.: 4399 6633
E-mail: cad@cad.dk

Miljøministeriet
Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Modtaget i
Naturstyrelsen
- 7 AUG. 2013

Pr. e-mail: nst@nst.dk, metbr@nst.dk

SCANNET

Taastrup, den 24. juli 2013

Deres j. nr. 020-00102; høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage og obligatorisk videresendes af klage over lokalplan til Natur- og Miljøklagenævnet).

CAD (Centralforeningen af Autoreparatører i Danmark) har modtaget ovennævnte høring i udkast og skal fremsætte følgende bemærkninger.

Lovforslaget kan, trods nedenstående bemærkninger, indstilles til vedtagelse, som foreslået.

I forhold til lovforslagets § 1, nr. 2 under § 18b, stk. 3 anføres det, at Naturklagenævnet i ekstraordinære tilfælde kan undlade at afvise en sag,

"...hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare økonomiske fordele for nævnet ved at behandle klagen."

Intetsteds forklares det, hvad der nærmere skal forstås ved denne passus. Det kunne være ønskeligt, om det var opstillet et eksempel eller to i bemærkningerne.

Den hidtidige digitalisering, der har været, herunder især omkring virk.dk m.v. i forhold til eksempelvis refusion af sygedagpenge m.v., har desværre vist, at mange – såvel borgere som virksomheder – har svært ved at finde ud af systemet og ved i det hele taget at få systemet til at virke.

Som brancheorganisation for især små og mellemstore autoværksteder har vi således fortsat på næsten daglig basis kontakt med medlemmer, der oplever massive tekniske problemer med www.virk.dk. Disse praktiske vanskeligheder kan medføre, at mange først får foretaget indberetningen – eller som i dette tilfælde; indgivet klagen – for sent.

Derfor er det ærgerligt, at den påtænkte supportordning til klager udelukkende skal omhandle det pågældende system, idet den potentielle klager derved – om nødvendigt – skal kontakte flere supportsystemer. Det kan ikke udelukkes, at tekniske problemer, der ikke kan løses ved opringning til en enkelt support, kan få

CAD er brancheorganisation for autoværksteder i Danmark, og er med sine 1770 værkstedsmedlemmer branchens største interesseorganisation. CAD arbejder for at skabe de bedste rammevilkår, og tilbyder forskellige ydelser til autoværkstederne. CAD varetager værkstedernes interesser over for politikere og offentlige myndigheder, samt beslægtede organisationer i spørgsmål af betydning for branchen.

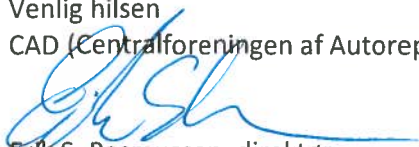
020-00102

den potentielle klager til at opgive ævred. Det kan have som konsekvens, at afgørelser, der burde blive ændret, ikke bliver det alligevel, alene på grund af tekniske vanskeligheder.

Bortset fra ovennævnte, hvoraf sidstnævnte primært er en betænkelighed, har CAD ingen bemærkninger.

Venlig hilsen

CAD (Centralforeningen af Autoreparatører i Danmark)

Erik S. Rasmussen, direktør

Direkte 40 41 43 99 – esr@cad.dk

Danske Handicaporganisationer

Til
Naturstyrelsen,
e-mail: nst@nst.dk,
c.c.: metbr@nst.dk

Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup, Danmark
Tlf.: +45 3675 1777
Fax: +45 3675 1403
dh@handicap.dk
www.handicap.dk

Taastrup, den 20. august 2013
Sag 6-2013-00518 – Dok. 123915 SL/mol/kft

Hørings svar: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage og obligatorisk videresendelse af klage over lokalplan til Natur- og Miljøklagenævnet) og udkast til bekendtgørelse om anvendelse af Natur- og Miljøklagenævnets digitale selvbetjeningsløsning

Danske Handicaporganisationer (DH) har modtaget ovenstående til høring. DH takker for muligheden for at fremkomme med vore synspunkter og har følgende bemærkninger:

Tilgængelighed

Generelt synes vi, det er positivt at lade kommunikationen mellem det offentlige og borgere blive digital. En stor gruppe af os (mennesker med handicap) får større mulighed for selv at kommunikere, når dette kan foregå digitalt. Dette forudsætter bare, at den digitale kommunikation er tilgængelig for mennesker med handicap og lever op til de standarder og retningslinjer, der findes for tilgængelighed for mennesker med handicap.

Vi er bekymrede, da mange af de nuværende selvbetjeningsløsninger ikke er tilgængelige. Derfor er det vigtigt i alle lovændringerne at stille krav om, at både nuværende og nye digitale tjenester skal gøres tilgængelige for mennesker med handicap.

Vi vil ikke risikere, at de, der netop får nye muligheder ved digital kommunikation, tvinges over i gruppen, der er nødt til at få hjælp.

Vi må her også nævne, at der stadig er nogle grupper af mennesker med handicap, der har problemer med at få adgang til NemID pga. manglende tilgængelighed. Digitalisering af kommunikationen med det offentlige gør det endnu vigtigere at få løst denne problemstilling.

Hjælp og vejledning

Vi synes, det er vigtigt at sikre hjælp til den digitale kommunikation eller andre kommunikationsformer, når der er behov for dette. Der vil altid være nogle personer, som ikke kan blive 'digitale', heriblandt findes også mennesker med handicap.

Når man tilbyder andre kommunikationsformer end digitale, skal man sikre sig en bredde, der gør, at alle kan benytte en af løsningerne. Der findes også blinde og svagsynede, der af andre grunde end tilgængelighed ikke bliver digitale, og det vil ikke give mening at tilbyde denne gruppe en skriftlig blanket. Her vil det være mere relevant at tilbyde f.eks. fysisk fremmøde eller telefonisk kommunikation. Desuden må mennesker med handicap, som benytter anden indberetning end den digitale løsning, ikke forsinkes, komme bag i køen, eller skulle vente urimeligt længe på sagsbehandling på grund af manglende evner til at bruge den digitale løsning.

Vi har samtidig behov for endnu en gang at understrege, at hjælp og andre kommunikationsformer aldrig må erstatte tilgængelighed for mennesker med handicap til de digitale løsninger. Tilgængelige løsninger må ikke fravælges, fordi der kan laves en alternativ løsning i stedet i form af hjælp eller andre kommunikationsformer. Det har vi desværre oplevet på mange andre områder, og må derfor kraftigt understrege, at dette ikke må ske i forhold til kommunikationen med det offentlige. En person, der bruger kompenserende udstyr, og derfor ikke kan bruge en utilgængelig løsning, må aldrig blive henvist til en alternativ kommunikationsform i stedet for en tilgængelig løsning.

Skulle ovenstående give anledning til spørgsmål, kan disse rettes til konsulent for tilgængelighed, Monica Løland, på tlf.: 3638 8524 eller e-mail: mol@handicap.dk.

Med venlig hilsen

Stig Langvad
Formand

Miljøministeriet
Naturstyrelsen
nst@nst.dk
cc: metbr@nst.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE 32698869
HSC@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

J. NR.
540.10/29344/HSC/DETS/MAF

23. AUGUST 2013

**HØRING OVER UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM
ÆNDRING AF LOV OM NATUR- OG
MILJØKLAGENÆVNET OG FORSKELLIGE ANDRE LOVE
(OBLIGATORISK DIGITAL SELVBETJENING VED
INDGIVELSE AF KLAGE MV. TIL NATUR- OG
MILJØKLAGENÆVNET) OG UDKAST TIL
BEKENDTGØRELSE**

Naturstyrelsen har ved e-mail af 2. juli 2013 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til:

- udkast til forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage og obligatorisk videresendelse af klage over lokalplan til Natur og Miljøklagenævnet), og
- udkast til bekendtgørelse om anvendelse af Natur- og Miljøklagenævnets digitale selvbetjeningsløsning i høring.

Instituttet har følgende bemærkninger:

OM LOVFORSLAGET

Med lovforslaget bliver det obligatorisk for klagere at anvende digital selvbetjening ved indgivelse af klager over en afgørelse truffet af en myndighed til Natur- og Miljøklagenævnet og ved efterfølgende kommunikation med nævnet om klagesagen.

Natur- og Miljøklagenævnet kan imidlertid undlade at afvise en klage, som ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der foreligger særlige

forhold, der gør, at klager ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening. Dette kan for eksempel omfatte personer med handicap, herunder både kognitiv og fysisk funktionsnedsættelse samt demens. Ligeledes kan borgere, der mangler digitale kompetencer, visse socialt udsatte borgere, borgere med psykiske lidelser eller borgere med sprogsvækkigheder være omfattet.

En klage vil ikke kunne afvises, hvis en afvisning vil være i strid med internationale og EU-retlige forpligtelser om ret til at klage over trufne afgørelser.

TILGÆNGELIGHED

Danmark er ifølge artikel 9 i FN's konvention om rettigheder for personer med handicap forpligtet til at sikre reel tilgængelighed til offentlige hjemmesider, der er beregnet til at blive benyttet af alle borgere.

Digitaliseringsstyrelsens kortlægning af offentlige hjemmesiders tilgængelighed fra december 2012 viser imidlertid, at 34,4 procent af de offentlige hjemmesider vurderes til at have en "mangelfuld tilgængelighed" og at 4,4 procent vurderes til at have en "dårlig tilgængelighed". Mangelfuld tilgængelighed indebærer, at en hjemmeside har adskillige formelle tilgængelighedsfejl og flere væsentlige funktioner og/eller væsentligt indhold, som ikke kan bruges af en eller flere brugergrupper. Dårlig tilgængelighed indebærer at en hjemmeside har mange formelle tilgængelighedsfejl og mange alvorlige tilgængelighedsproblemer med væsentligt indhold, som udelukker en eller flere brugergrupper.

Det fremgår af lovforslaget at der ved udviklingen af selvbetjeningsløsningen er blevet lagt vægt på brugervenlighed, og at det også vil være et vigtigt hensyn ved senere videreudvikling af selvbetjeningsløsningen, da langt de fleste borgere typisk kun vil have behov for at indgive en klage til Natur- og Miljøklagenævnet én enkelt gang.

Det er i stigende grad et krav, at borgere skal benytte hjemmesider frem for at henvende sig personligt hos de offentlige myndigheder. Denne digitalisering er på mange måder positiv for blandt andet personer med handicap, fordi mange gennem IT kan opleve større mulighed for selv at tilegne sig viden og kommunikere på lige fod med andre, såfremt hjemmesiderne er tilgængelige. Lovgivningen om obligatorisk digital selvbetjening indeholder muligheder for at blive undtaget fra denne pligt, hvis man for eksempel på grund af handicap ikke kan benytte hjemmesiden. Instituttet finder imidlertid, at

muligheden for at blive fritaget fra digital selvbetjening ikke bør erstatte tilgængelighed. Manglende tilgængelighed vil altid medføre eksklusion af personer med handicap.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder – at det sikres, at digital selvbetjening ved indgivelse af klager over en afgørelse truffet af en myndighed til Natur- og Miljøklagenævnet gøres tilgængelig for personer med handicap.

Venlig hilsen

Dennis Toft Sørensen

Dato: 13. september 2013

Til: nst@nst.dk

kopi til metbr@nst.dk, jr. Nr. 020-00104

Danmarks
Naturfredningsforening

Masnedøgade 20
2100 København Ø
Telefon: 39 17 40 00
Mail: dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforenings hørings svar til forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love

Danmarks Naturfredningsforening sender hermed sine kommentarer til ovenstående lovforslag. Kommentarerne er identiske med foreningens kommentarer til udkast til *Bekendtgørelse om anvendelse af Natur- og Miljøklagenævnets digitale selvbetjeningsløsning*, som fremsendt tidligere:

Danmarks Naturfredningsforening har gennem længere tid været i dialog med Natur- og Miljøklagenævnet omkring udarbejdelsen af den nye digitale selvbetjeningsløsning. DN kan bakke op om en selvbetjeningsløsning under forudsætning af, at foreningen kan betale klagegebyret med online faktura, således at det ikke nødvendigvis vil være den person, der indsender klagen, som også skal håndtere betalingen.

En online faktura er nødvendig for DN som organisation, idet en stor del af klagerne indsendes af foreningens lokale afdelinger, mens økonomien håndteres af sekretariatet. Hvor udveksling af faglige oplysninger i klagesagen således ofte skal ske mellem nævnet/myndighed og DN's lokale afdelinger, skal indbetaling og tilbagebetaling af klagegebyrer derimod ske mellem nævnet og DN's sekretariatet.

Med venlig hilsen

Nina Larsen Saarnak

Leder for lokale sager

Tlf. 31193238, nis@dn.dk

Brandt, Mette

Fra: Gert Larsen <gerthlarsen@mail.dk>
Sendt: 12. september 2013 17:34
Til: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Brandt, Mette
Emne: Digital selvbetjening

Til udkastet om ændring af lov digital
selvbetjening

Borup 12-09-2013

Landsforeningen for Gylleramte (LFG) har bemærket ved også dette udkast, at der ikke er taget hensyn til de lugtgener de omkringboende mennesker til en svinefarm med hensyn til ventilationsafkastets sundhedsskadelige svinestank og støv.

Her burdes stilles krav til filtrering af ventilationsafkastet. Samt måling af svinehørmene omkring produktionsstedet, der er fastsatte nogle rammer der i dag, ikke lever op til de store svineproduktioner luftforurening.

Vi ser (Køge Kommune) at når en dyr måling er foretaget af Kommunen, og fremkommer med et resultat der overstiger lugtgrænsen betydeligt, kan der ikke i dag stilles krav til at svineavleren nedbringer sine lugtgener, da det går ud over hans indtjening. Her mangler man at respekterer en lugtmåling og at det er forureneren der betaler og at målingen foretages af et firma hvor industrien ikke kan påvirke en afgørelse

Venlig hilsen
Næstformand i Landsforeningen for Gylleramte
Gert Larsen
Tornbjergvej 1
4140 Borup
Mail. gerthlarsen@mail.dk
Mobil. 51 22 00 25

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
nst@nst.dk

Landbrug & Fødevarer

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Landbrug & Fødevarers høringsvar til forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage og obligatorisk videresendelse af klage over lokalplan til Natur- og Miljøklagenævnet), J.nr. 020-00102

Naturstyrelsen har den 2. juli 2013 udsendt høringsudkast vedr. lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage og obligatorisk videresendelse af klage over lokalplan til Natur- og Miljøklagenævnet). Indledningsvist skal Landbrug & Fødevarer takke for mulighederne for at komme med bemærkninger.

Landbrug & Fødevarer ser overordnet meget positivt på en mere digitaliseret sagsbehandling, da det har potentiale for at gøre sagsgangene nemmere for såvel virksomhed som myndighed. På baggrund af adskillige dårlige erfaringer med offentlige selvbetjeningssystemer (fx tinglysningssystemet og Naturerhvervsstyrelsens tastselv service), skal Landbrug & Fødevarer imidlertid kraftigt opfordre til, at den digitale selvbetjeningsløsning indføres som en mulighed i en passende periode, hvorved systemet kan afprøves inden det gøres obligatorisk.

Tekniske problemer

Det er Landbrug & Fødevarers klare opfattelse, at systemsvigt o.lign. ikke bør komme klageren til skade. Det er derfor positivt, at det i bemærkningerne til § 2, nr. 2 anføres, at det ikke må komme klager til skade, at en klage m.v. modtages efter fristens udløb, hvis det skyldes systemnedbrud af den digitale selvbetjening. Hvis nedbruddet sker i form af fx loginproblemer, er det imidlertid svært for borgeren at bevise, at der er forsøgt at klage. For at imødekomme denne problemstilling bør det indføres, at hvis der inden klagefristens udløb modtages en e-mail med oplysning om klagehensigten og de konstaterede tekniske problemer, så accepteres der en kort udsættelse af fristen for indgivelse af klagen, fx to hverdage.

Da *login* er et nyt krav som følge af den digitale selvbetjening, bør fejl fra både den digitale selvbetjenings side og borgerens side defineres som værende systemnedbrud af den digitale selvbetjening (og dermed ikke komme klageren til skade). Dette vil fjerne usikkerheden for især ikke-teknisk kyndige personer, og dermed være med til at øge tilliden til systemet.

Supportfunktion

Det er i bemærkningerne anført, at der skal være mulighed for at gøre brug af en supportfunktion i et nærmere bestemt tidsrum. Det bør af bemærkningerne fremgå, at et nærmere bestemt tidsrum som minimum bør omfatte normal fuld kontortid og således ikke alene klagenævnets nuværende kontortid kl. 10-14.

Såfremt der er spørgsmål eller problemstillinger, der ønskes uddybet, står vi naturligvis til rådighed.

Landbrug & Fødevarer er erhvervsorganisation for landbruget, fødevarer- og agroindustrien. Med en eksport på over 120 milliarder kroner årligt og med 141.000 beskæftigede repræsenterer vi et af Danmarks vigtigste eksporterhverv.

Ved at nytænke og synliggøre erhvervets bidrag til samfundet sikrer vi vores medlemmer en stærk placering i Danmark og globalt.

Med venlig hilsen

Henrik Borg Kristensen
Seniorkonsulent

D 33 39 46 56
M 51 67 15 49
E hbk@lf.dk

Ældre@Sagen

Naturstyrelsen
nst@nst.dk
cc: metbr@nst.dk
J.nr. 020-00102

12. september 2013
BH/IS

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love

I Ældre Sagen støtter vi et digitalt samfund, der tager hensyn til alle - ingen må blive hægtet af eller umyndiggjort som følge af manglende it-kompetencer.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at den digitale selvbetjeningsløsning løbende vil blive videreudviklet, og at andre kommunikationsformer mellem klager, myndigheder og nævnet må forventes udfaset. Derfor er det positivt, at det fremgår direkte af loven, at klager skal kunne indgive klagen på anden vis end digital, hvor særlige forhold gør sig gældende. Dette må medføre, at andre kommunikationsformer end den digitale ikke kan udfases helt.

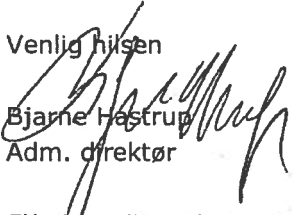
Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at en undtagelsesgrund kan være at borgeren mangler digitale kompetencer. Da vi ifølge de nyeste tal fra Danmarks Statistik ved, at godt halvdelen af alle over 75 år aldrig har anvendt internettet, mener vi, at det er vigtigt, at borgere uden digitale kompetencer kan fritages fra kravet om at bruge den digitale selvbetjeningsløsning. Det er positivt, at borgere uden kreditkort kan fritages for den digitale løsning, da flere ældre ikke har kreditkort.

Det fremgår dog ikke af loven, at man kan fritages for at bruge den digitale selvbetjeningsløsning, hvis der er behov for efterfølgende kommunikation om klagesagen med nævnet. Det skal selvfølgelig være muligt for at sikre, at en borger, der har indgivet klagen på anden vis end digitalt, efterfølgende kan belyse klagesagen tilstrækkeligt.

I sager, hvor der er klageadgang til nævnet, mener Ældre Sagen, at det skal fremgå af klagevejledningen, at det er muligt at klage på anden vis end via den digitale selvbetjeningsløsning, således at nogle ikke afholder sig fra at klage pga., at de ikke kan anvende den digitale løsning.

Ældre Sagen finder det fornuftigt, at ikrafttrædelsestidspunktet først fastsættes, når den selvbetjeningsløsning, der skal anvendes, er fuldt udviklet, og finder, at det er vigtigt at have brugervenligheden for øje i forbindelse med udviklingen.

Venlig hilsen

Bjarne Høstrup
Adm. direktør

RETSPOLITISK FORENING

HØRINGSSVAR

fra Retspolitisk Forening

**over forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love
(Obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage og obligatorisk videresendelse af klage over lokalplan til Natur- og Miljøklagenævnet)**

Journal nr. 020-00102

Retspolitisk Forening bemærker indledningsvis, at digitaliseringen af sagsbehandlingen i den offentlige forvaltning er en naturlig følge af digitaliseringen af en række samfundsfunktioner indenfor såvel den offentlige som den private sektor.

Denne udvikling, der finder sted med ganske betydelig hast, indebærer at mange borgere, der på grund af alder, handicap, sociale problemer m.m. har vanskeligt ved at gøre brug af digitale ordninger eller dog kun med stort besvær er i stand hertil. Lovforslaget er i vid udtrækning opmærksom på dette problem, der gælder såvel den digitale affattelse af en klage som elektronisk betaling af klagegebyr.

Foreningen kan således i det hele bifalde lovforslaget, idet dog bemærkes, at der synes at være et enkelt, men centralt problem vedrørende en myndigheds klagevejledning.

Det anføres i bemærkningerne til lovforslaget s. 17, at: "Såfremt en myndighed modtager en klage, der ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, bør myndigheden vejlede klager om at anvende digitale selvbetjening i stedet. Det gør sig også gældende i de tilfælde, hvor det følger af klage reglerne i love med klageadgang til Natur- og Miljøklagenævnet, at klage over en afgørelse skal indgives direkte til Natur- og Miljøklagenævnet. Det forudsættes således, at myndighederne i *et vist omfang* (Retspolitisk Forenings fremhævelse) er klagerne behjælpelige med vejledning i forhold til helt grundlæggende spørgsmål som f.eks. vejledning om, at der består en pligt til at bruge den digitale selvbetjening, angivelse af web-adressen til den digitale selvbetjening, kontaktoplysninger til Natur- og Miljøklagenævnets supportfunktion og lignende."

Foreningen finder, at disse bemærkninger åbner adgang for, at 1. instansmyndigheden kan nedprioritere anvendelsen af de nødvendige ressourcer til klagevejledning og således give klager, der har vanskeligheder ved brugen af obligatorisk digital selvbetjening, en forringet retsstilling. Der bør derfor efter foreningens opfattelse sikres, at det som led i den obligatoriske klagevejledning bliver en egentlig myndighedsforpligtelse at bistå klager, der beder om det, med udformningen og afsendelsen af en digitalt rigtigt affattet klage. Dette forekommer naturligt og rimeligt i betragtning af, at en klage skal indgives til den myndighed, der har truffet afgørelsen samt, at myndigheden i forvejen som anført har en vejledningsforpligtelse. Foreninger og organisationer, der efter lovgivningen er tillagt klageret, vil næppe have det store besvær med benyttelsen af den digitale selvbetjening. Dette kan derimod være tilfældet, når det drejer sig om naboklager samt klager fra mindre foreninger (lokalafdelinger).

Klagevejledningsforpligtelsen vil således blive udvidet.

København 11.09.2013

Leif Hermann
bestyrelsesmedlem

Brandt, Mette

Fra: Keld Koustrup Sørensen <Keld.Koustrup.Sorensen@99454545.dk>
Sendt: 19. august 2013 09:02
Til: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Brandt, Mette
Emne: Høringssvar: j. nr. 020-00104 angående udkast til bekendtgørelse og j. nr. 020-00102 angående udkast til lovforslag om: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet mv.

Til Naturstyrelsen

Høringssvar til: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage og obligatorisk videresendelse af klage over lokalplan til Natur- og Miljøklagenævnet) og udkast til bekendtgørelse om anvendelse af Natur- og Miljøklagenævnets digitale selvbetjeningsløsning.

I forbindelse med påtænkte lovændring og bekendtgørelse herom foreslås der formuleringer i f.eks. lovudkastets § 19, punkt 3:

3. I § 87, stk. 2, indsættes efter 1. pkt.:

”Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening.”

Brønderslev Kommune forstår dette, og tilsvarende analoge udkast til lovbestemmelser, således at klagesagskommunikation skal foregå på en ekstern hjemmeside uden for kommunernes egne ESDH-systemer.

Kommunerne skal i forbindelse med sagsbehandling, som følge af blandt andet forvaltningsloven, kunne dokumentere sagsbehandling, herunder også klagesager. Det fremgår ikke klart af lovforslag og udkast til bekendtgørelse om der skulle være taget højde for at kommunen ved kommunikation på den eksterne hjemmeside supplerende vil kunne dokumentere dette i eget ESDH.

Brønderslev Kommune opfordrer derfor til at denne mulighed inddrages i forbindelse med den specifikke tekniske tilrettelæggelse og udformning af hjemmesiden. Det bør endvidere ske på en for kommunerne ubureaukratisk, effektiv og hurtig måde når klagesagsdokumentation skal lægges ind i eget ESDH system, således at systemet er designet hertil fra starten af.

Med venlig hilsen

Keld Koustrup Sørensen
Cand.techn.soc.

Naturgruppen
Brønderslev Kommune
Rådhusgade 5
9330 Dronninglund

Tlf. 99455145
Keld.Koustrup.Sorensen@99454545.dk

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Fremsendt som e-mail til nst@nst.dk

23. august 2013
Ref.: CLI

Friluftsrådets høringssvar vedr. j. nr. 020-00104, forslag til ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love.

Friluftsrådet har med stor interesse læst forslag til ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love. Friluftsrådet finder lovforslaget godt, idet vi vurderer, at det på mange måder vil forbedre kommunikationen om klagesagerne, hvis klagerne fremover indsendes digitalt via en digital selvbetjeningsløsning.

Friluftsrådet har ofte oplevet kommunikationsproblemer med Natur- og Miljøklagenævnet vedrørende konkrete klagesager, idet nævnets breve vedrørende klagegebyret mangler journalnummer og navn på klagesagen. Desuden kan det være vanskeligt at få oplyst, hvor langt Natur- og Miljøklagenævnet er i behandlingen af en konkret klage. Yderligere har Friluftsrådet ofte oplevet, at kommunerne ikke videresender alle dokumenter til Natur- og Miljøklagenævnet. Disse problemer vil forhåbentlig blive reducerede, hvis klagerne fremover indsendes direkte til Natur- og Miljøklagenævnet via en digital selvbetjeningsløsning. Det er dog meget vigtigt, at der i den tekniske løsning af den digitale selvbetjeningsløsning etableres et såkaldt Track and Trace system, således at klager kan følge en konkret klage igennem hele sagsbehandlingen.

Friluftsrådet har desuden følgende konkrete bemærkning til lovforslaget:

- Da alle borgere ikke nødvendigvis er opmærksom på at anvende den digitale selvbetjeningsløsning, bør en klage ikke afvises, hvis den er indsendt via mail eller brev. Natur- og Miljøklagenævnet bør derimod rette henvendelse til klager og give en tidsfrist på yderligere 14 dage til at anvende den digitale selvbetjeningsløsning. Derfor foreslår vi, at der ændres i teksten i § 2, stk.1 i forslag til ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet, således at Natur- og Miljøklagenævnet forpligtes til at give klager en frist på 14 dage til at indsende en ny klage via den digitale selvbetjeningsløsning. Vi foreslår konkret, at teksten ændres til følgende:

*"§18b. Indgivelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til nævnet skal ske ved anvendelse af en digital selvbetjeningsløsning (digitalselvbetjening), jf. stk. 4. Såfremt nævnet modtager en klage, der ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, **skal** nævnet vejlede klager om at anvende digitale selvbetjening i stedet og give klageren en frist på yderligere 14 dage til at genindsende klagen via den digitale selvbetjeningsløsning."*

Med venlig hilsen

Casper Lindemann
Politisk konsulent

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Sendt til: nst@nst.dk og metbr@nst.dk

Journalnummer: 020-00102

13. september 2013

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2013-112-0219
Sagsbehandler
Signe Astrid Bruun
Direkte 3319 3228

Vedrørende høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage og obligatorisk videresendelse af klage over lokalplan til Natur- og Miljøklagenævnet)

Ved e-mail af 2. juli 2013 har Miljøministeriet, Naturstyrelsen, anmodet om Datatilsynets bemærkninger til ovenstående lovforslag.

1. Datatilsynet henviser til sine generelle bemærkninger om obligatorisk brug af digitale løsninger i tilsynets høringssvar af 13. februar 2012 til Digitaliseringsstyrelsen vedrørende forslaget om digital post og tilsynets høringssvar af 10. februar 2012 til Digitaliseringsstyrelsen vedrørende lovforslaget om obligatorisk digital selvbetjening. Kopi vedlægges.

2. Datatilsynet skal endvidere bemærke, at det bør overvejes, hvilket sikkerhedsniveau der forventes overholdt i den digitale kommunikation mellem myndigheder og borgere.

Datatilsynet lægger i den forbindelse til grund, at der i dag på en række områder foregår digital kommunikation mellem myndigheder og borgere eller virksomheder, uden at anvendelse af digital signatur er et krav efter persondatalovens, f.eks. hvor de personoplysninger, der udveksles, ikke er af fortrolig eller følsom karakter.

Datatilsynet kan hertil bemærke, at der ved transmission af *fortrolige* personoplysninger som minimum bør stilles krav om forsvarlig kryptering. Hvis de transmitterede oplysninger er af *følsom* karakter (omfattet af persondatalovens § 7, stk. 1 og § 8, stk. 1), skal der anvendes stærk kryptering, baseret på en anerkendt algoritme.

Sikkerhed for autenticitet (afsenders og modtagers identitet) og integritet (de transmitterede oplysningers ægthed) må sikres i fornødent omfang ved anvendelse af passende sikkerhedsforanstaltninger, f.eks. elektronisk signatur eller individuelle, fortrolige adgangskoder.

Hvis hensigten er at kræve højere sikkerhed, end hvad der i praksis kræves efter persondataloven, bør der i den forbindelse foretages en vurdering af dels de ulemper og omkostninger, som et krav om øget anvendelse af digital signa-

tur vil medføre for myndigheder, borgere og virksomheder, dels forholdet til databeskyttelsesdirektivets regler om datasikkerhed, herunder direktivets artikel 17, hvoraf bl.a. følgende fremgår:

"Medlemsstaterne fastsætter bestemmelser om, at den registeransvarlige skal iværksætte de fornødne tekniske og organisatoriske foranstaltninger til at beskytte personoplysninger mod hændelig eller ulovlig tilintetgørelse, mod hændeligt tab, mod forringelse, ubeføjet udbredelse eller ikke-autoriseret adgang, navnlig hvis behandlingen omfatter fremsendelser af oplysninger i et net, samt mod enhver anden form for ulovlig behandling."

Disse foranstaltninger skal under hensyn til det aktuelle tekniske niveau og de omkostninger, som er forbundet med deres iværksættelse, tilvejebringe et tilstrækkeligt sikkerhedsniveau i forhold til de risici, som behandlingen indebærer, og arten af de oplysninger, som skal beskyttes."

Kopi af dette høringssvar er sendt til Justitsministeriets lovafdeling til orientering.

Med venlig hilsen

Signe Astrid Bruun

Bilag: Datatilsynets høringssvar af 13. februar 2012 til Digitaliseringsstyrelsen vedrørende lovforslaget om digital post.
Datatilsynets høringssvar af 10. februar 2012 til Digitaliseringsstyrelsen vedrørende lovforslaget om obligatorisk digital selvbetjening.

Digitaliseringsstyrelsen
Landgreven 4
Postboks 2193
1017 København K

Att.: Katrine Neregaard Rasmussen
Sendt til: knera@digst.dk samt jabaj@digst.dk

10. februar 2012

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2012-112-0012
Sagsbehandler
Lasse May
Direkte 3319 3214

Vedrørende høring over forslag til lov om ændring af lov om Det Centrale Personregister, lov om dag-, fritids- og klubtilbud mv. til børn og unge, lov om folkeskolen og sundhedsloven

Ved e-mail af 27. januar 2012 har Digitaliseringsstyrelsen anmodet om Datatilsynets bemærkninger til ovennævnte lovforslag.

1. I afsnit 3.2 i de almindelige bemærkninger om "persondatabeskyttelse" omtales kravet om de fornødne sikkerhedsforanstaltninger i persondatalovens § 41, stk. 3, samt sikkerhedsbekendtgørelsen, herunder bestemmelsen i bekendtgørelsens § 14.

Datatilsynet skal i tilknytning dertil påpege, at persondataloven i sin helhed skal iagttages, når der udvikles og implementeres digitale selvbetjeningsløsninger. Tilsynet skal særligt fremhæve følgende elementer:

- Grundbetingelserne om god databehandlingsskik, saglighed og proportionalitet.
- Krav om behandlingshjemmel, herunder evt. behov for samtykke. Der kan bl.a. være behov for, at borgeren i visse situationer klikker ja til, at oplysninger indhentes fra en anden myndighed f.eks. med henblik på automatisk udfyldelse af formularer.
- Iagttagelse af de registrerede personers rettigheder. Selvbetjeningsløsninger må bl.a. tage hånd om oplysningspligten, således at de oplysninger, som skal gives til borgeren, gives i forbindelse med udfyldningen af formularer og lignende online.
- Datasikkerhed: Krav om de fornødne sikkerhedsforanstaltninger, instruktion, skriftlig kontrakt med eventuelle databehandlere og kontrol med disse, sikkerhedsbekendtgørelsen.

2. Af afsnit 4.2 i de almindelige bemærkninger fremgår bl.a. følgende:

"[...] Allerede i dag er der således borgere, der får hjælp til at ansøge, anmelde, indberette mv., uanset om dette er ved udfyldelse af en blanket eller en mere digitalt baseret løsning. På tilsvarende vis er det forventningen, at der vil være borgere, som vil have behov for hjælp til at bruge digital selvbetjening. Andre institutioner som for eksempel bibliotekerne vil også være et oplagt sted at tilbyde borgerne hjælp til digital selvbetjening. De kommunale borger-servicecentre og eksempelvis bibliotekerne vil således kunne tilbyde adgang til computere og

medarbejdere, der kan hjælpe borgerne med de digitale løsninger. På den måde bliver også de mindre it-kyndige borgere efterhånden mere digitalt selvhjulpne.

Hjælp til digital selvbetjening ligger i forlængelse af den almindelige vejledningsopgave overfor borgerne, som de kommunale borgerservicecentre varetager. De offentlige myndigheder er således fortsat underlagt den sædvanlige vejledningspligt samt pligt til i givet fald at henvise en borger til rette myndighed, jf. forvaltningsloven § 7.

I kommuner, frivillige organisationer og oplysningsforbund foregår der en række aktiviteter i såvel offentligt som privat regi, som støtter op om borgernes behov for hjælp og kompetencer. Heriblandt kan nævnes kommunernes Digitale Ambassadører, ældreorganisationernes datastuer og oplysningsforbundenes itundervisning. [...]

Det er hensigten, at borgerne fortsat skal tilbydes hjælp således, at det eksempelvis vil være muligt for en borger, der ikke selv har en PC, at møde op på borgerservice eller det lokale bibliotek og her udfylde en flytteanmeldelse eller skrive sit barn op til skolestart digitalt på kommunens PC.”

2.1. Datatilsynet er enig i, at der er behov for vejledning og evt. undervisning i brug af digitale løsninger. Efter tilsynets opfattelse er der desuden behov for, at undervisning og instruktion kan ske, uden at borgerens eller underviserens egne personoplysninger anvendes. Datatilsynet skal på den baggrund opfordre til, at der bliver udarbejdet fiktive datasæt, som kan anvendes, når borgere skal have undervisning i digital selvbetjening.

2.2. I forhold til den omtalte vejledning i borgerservicecentre og på bibliotekerne skal Datatilsynet opfordre til, at det tydeliggøres, at såvel bibliotekets som borgerservicecentres medarbejdere handler som ansatte i en offentlig forvaltningsmyndighed (kommunen), og at kommunen er ansvarlig for den vejledning, der gives, og for medarbejdernes håndtering af oplysninger om borgerne, som de måtte blive bekendt med.

Forpligtigelsen efter persondataloven og sikkerhedsbekendtgørelsen til at give instruktion til medarbejdere, der håndterer personoplysninger, er ligeledes relevant i denne sammenhæng. Kommunens instrukser om håndtering af personoplysninger i forbindelse med vejledning i brug af selvbetjeningsløsninger kan indgå i de uddybende sikkerhedsregler, som kræves efter sikkerhedsbekendtgørelsen.

2.3. Datatilsynet skal endvidere påpege vigtigheden af, at sikkerheden på de computere, der stilles til rådighed på eksempelvis borgerservicecentre og biblioteker, til enhver tid har et tilstrækkeligt niveau. For eksempel med hensyn til antivirus-beskyttelse, firewall, web-filtrering (URL-filter) og lignende. Det vil endvidere være relevant at opsætte pc'erne således, at der ikke er administratorrettigheder for borgerne, det sidstnævnte for at beskytte mod, at utilsigtede eller tilsigtede handlinger udført af én borger kan have indflydelse på sikkerheden for en anden borger, der benytter samme pc.

Som minimum bør kommunen fastlægge procedurer til sikring af, at de pc'er, der stilles til rådighed, konstant er sikkerhedsmæssigt opdaterede, her tænkes på antivirus, operativsystem og al anden software. Procedurene bør indgå i de uddybende sikkerhedsregler. For at sikre, at der tages hånd om dette, foreslår

Datatilsynet, at Digitaliseringsstyrelsen overvejer, om det kan være hensigtsmæssigt og formålstjendtligt, at styrelsen udsteder mere formelle regler herom.

3. I de almindelige bemærkninger omtales NemID flere steder. Under overskriften "Identifikation af brugeren" er det i afsnit 4.2. bl.a. anført, at det på langt hovedparten af områderne må forventes, at der stilles krav om anvendelse af en sikker identifikation af borgeren i form af den nødvendige digitale signatur som eksempelvis NemID. Det er videre anført, at ved anvendelse af digital signatur skal der være tale om en digital signatur baseret på den til enhver tid gældende OCES-standart, som er fastlagt i certifikatpolitik for OCES-personcertifikater og certifikatpolitik for OCES-medarbejdercertifikater, såsom NemID.

Tvungen brug af selvbetjeningsløsninger baseret på NemID aktualiserer en problemstilling, som tilsynet tidligere har påpeget overfor IT og Telestyrelsen omkring opbevaring af borgernes private nøgle.

Datatilsynet udtalte bl.a. følgende i brev af 3. marts 2009 til IT og Telestyrelsen:

"[...] Det er endvidere Datatilsynets opfattelse, at et generelt hensyn til brugernes privacy taler for, at brugerne skal have et valg med hensyn til, hvor deres nøgle opbevares.

Datatilsynet skal derfor opfordre til, at der hurtigst muligt skabes mulighed for egen opbevaring af den private nøgle.

Datatilsynet skal endvidere anbefale, at det overvejes, om ikke muligheden for egen opbevaring af den private nøgle bør være gratis, eller at prisen i det mindste bliver så lav som muligt og alene kommer til at afspejle omkostningerne. [...]"

Datatilsynet bekendt er der endnu ikke etableret mulighed for egen opbevaring af den private nøgle. På Datatilsynets forespørgsel har Digitaliseringsstyrelsen (IT og Telestyrelsen) den 22. august 2011 oplyst, at løsningen med decentral opbevaring af den private nøgle er udskudt til udgangen af 2012, og det i medierne er det efterfølgende blevet oplyst, at løsningen nu er udskudt på ubestemt tid.

4. I de almindelige bemærkninger i lovforslagets afsnit 4.4 er bl.a. anført at, det ikke anses fornødent at fastsætte særlige krav om digital sikkerhed i form af eksempelvis digital signatur i lovforslaget.

Datatilsynet er for så vidt enig, men skal understrege, at der er behov for sikre løsninger. Tilsynet har set flere eksempler på, at myndigheder mv. har udviklet deres egen login til mobile enheder som smartphones og lignende. Tilsynet har i brev af 29. november 2011 rettet henvendelse til Digitaliseringsstyrelsen og gjort opmærksom på, at der er et aktuelt behov for et sikkerhedsmæssigt forsvarligt login til selvbetjeningsløsninger på smartphones og lignende.

Med venlig hilsen

Lena Andersen
Kontorchef

Digitaliseringsstyrelsen
Landgreven 4
Postboks 2193
1017 København K

Sendt til: bil@digst.dk

13. februar 2012

Vedrørende høring over forslag til lov om Offentlig Digital Post

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

Hermed fremsendes Datatilsynets bemærkninger til ovennævnte høring, hvor Digitaliseringsstyrelsen ved e-post af 27. januar 2012 har bedt om tilsynets bemærkninger.

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-post
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2012-112-0011
Sagsbehandler
Trine Cseh-Lessel
Direkte 3319 3219

1. Datatilsynet finder det uklart, hvorvidt borgerne og virksomhederne stadig har ret til at henvende sig ved krypteret e-post til myndighederne og krav på også at få svar via sikker e-post, hvis det ønskes. Der henvises til eDag2 aftalen. Kopi af meddelelse af 2. april 2004 om eDag2 vedlægges.

Datatilsynet bemærker i den forbindelse, at der i lovforslaget ikke er krav om, at myndighederne skal sende svar digitalt til de borgere, der måtte ønske det. I forhold til borgerne synes løsningen på dette punkt ringere.

Den foreslåede obligatoriske ordning, som indebærer omfattende håndtering og lagring af borgernes og virksomhedernes breve hos en udvalgt privat virksomhed, må efter Datatilsynets opfattelse give anledning til visse principielle og i den sidste instans politiske overvejelser om hensynet til de berørte personers privatliv.

Hensynet til brugerne kan således efter tilsynets vurdering tale for, at der fortsat gives adgang til at vælge mellem forskellige løsninger til sikker digital kommunikation.

2. Det anføres flere steder, at postløsningen opfylder de relevante krav i persondataloven og sikkerhedsbekendtgørelsen. Medmindre Digitaliseringsstyrelsen er i besiddelse af en nylig revisionsrapport, hvor løsningen er gennemgået i alle detaljer i forhold til persondataloven, skal tilsynet foreslå, at teksten ændres, så det i stedet fremgår, at løsningen *skal opfylde* de omtalte krav.

3. I bemærkningerne til § 3 anføres i sidste afsnit, at "Finansministeren påser ved udpegning af den systemansvarlige, at denne også i relation til opbevaring af juridiske enheders kommunikation mv., efterlever bestemmelserne i § 41, stk. 3 -5, i lov om behandling af personoplysninger."

Datatilsynet foreslår, at sætningen omformuleres til: *Finansministeren påser ved udpegning af den systemansvarlige og i kontraktens løbetid, at den systemansvarlige og eventuelle databehandlere, som denne anvender, også i*

relation til opbevaring af juridiske enheders kommunikation mv., efterlever bestemmelserne i § 41, stk. 3 -5, i lov om behandling af personoplysninger. Finansministeriet skal orienteres om og godkende alle kontrakter med databehandlere og skal til stadighed vide, hvor oplysningerne behandles, herunder også hvor backup af data og standby-beredskab befinder sig.

4. Efter Datatilsynets opfattelse bør ansvaret for, at datasikkerheden i forbindelse med den digitale post løsning er tilstrækkeligt høj, ligge hos såvel Digitaliseringsstyrelsen som den udpegede systemansvarlige.

Datatilsynet går i den forbindelse ud fra, at Digitaliseringsstyrelsen ved fastlæggelse af sikkerhedsniveauet for den digitale post løsning har foretaget en samlet risikovurdering omfattende alle elementer i løsningen.

Efter Datatilsynets opfattelse er det endvidere nødvendigt, at der ved indretningen af de it-løsninger, som skal anvendes, er opmærksomhed på personers ret til privatliv og databeskyttelse. Beskyttelse af personoplysninger og privatliv bør efter Datatilsynets opfattelse indgå som en integreret del af ethvert digitaliseringsprojekt.

Datatilsynet skal i den forbindelse opfordre til, at der gennemføres en såkaldt privatlivsimplicationsanalyse (PIA).

Datatilsynet skal endvidere opfordre til brug af såkaldte privatlivsfremmende teknologier eller "Privacy Enhancing Technologies".

I forbindelse med tilsynets tidligere dialog med Økonomistyrelsen er det oplyst, at der udformes en form for (light) PIA (Privacy Impact Assessment) vedrørende den fællesoffentlige dokumentboks løsning. Tilsynet har imidlertid aldrig modtaget den udarbejdede PIA.

5. Persondataloven i § 41, stk. 4, indeholder en særlig regel, hvorefter der for oplysninger, der behandles for den offentlige forvaltning, og som er af særlig interesse for fremmede magter, skal træffes foranstaltninger, der gør det muligt at bortskaffe eller tilintetgøre oplysningerne i tilfælde af krig eller lignende forhold.

Denne regel indebærer bl.a., at visse større landsdækkende administrative systemer og specialregistre ikke må føres i udlandet.

Reglen finder efter sin ordlyd alene direkte anvendelse, når det er en offentlig myndighed, der er dataansvarlig.

Datatilsynet finder, at Finansministeriet i lyset af de hensyn, der ligger bag den omtalte bestemmelse, bør overveje, hvor digital post løsningen fysisk må afvikles og supporteres.

6. Datatilsynet skal gøre opmærksom på, at "personfølsomme oplysninger", som er anvendt i lovforslaget på side 7, ikke er et begreb, som anvendes i lovgivningen. Det er endvidere tilsynets erfaring, at udtrykket i praksis ofte giver anledning til misforståelser, da der ikke findes en entydig definition. I stedet

kan f.eks. anføres "følsomme personoplysninger", hvilket omfatter de kategorier af oplysninger af følsom karakter, som er omfattet af persondatalovens §§ 7 og 8.

7. Datatilsynet skal i øvrigt henholde sig til tilsynets udtalelse af 5. januar 2012 i forbindelse med præhøringen over lovforslaget.

8. For god ordens skyld skal Datatilsynet bemærke, at ved udarbejdelse af bekendtgørelser, cirkulærer eller lignende generelle retsfor skrifter, der har betydning for beskyttelsen af privatlivet i forbindelse med behandling af oplysninger, skal der indhentes en udtalelse fra Datatilsynet, jf. persondatalovens § 57.

Kopi af dette brev er dags dato sendt til Justitsministeriets Lovafdeling.

Med venlig hilsen

Lena Andersen
Kontorchef

Bilag: Meddelelse af 2. april 2004 om eDag2

Vi samler byggeri, anlæg og industri

dansk byggeri

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Fremsendes pr. e-mail til nst@nst.dk

13. september 2013
Dokumentnr.: 284146

Vedr.: j.nr. 020-00102, høring over udkast til lov om obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klager og obligatorisk videresendelse af klage over lokalplan til Natur- og Miljøklagenævnet

Dansk Byggeri har modtaget ovennævnte udkast til lovforslag til høring.

Dansk Byggeri har ingen bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen
Dansk Byggeri

Janus Schädler Honore

Miljøministeriet
Naturstyrelsen
Jura
Haraldsgade 53
2100 København Ø
Att.: Fuldmægtig Mette Brandt

22. august 2013

Pr. e-mail : nst@nst.dk, metbr@nst.dk

Høring af udkast til forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage og obligatorisk videregivelse af klage over lokalplan til Natur- og Miljøklagenævnet) og udkast til bekendtgørelse om anvendelse af Natur- og Miljøklagenævnets digitale selvbetjeningsløsning, j.nr. : 020-00102 + 020-00104

FSR – danske revisorer
Kronprinsessegade 8
DK - 1306 København K

Telefon +45 3393 9191
fsr@fsr.dk
www.fsr.dk

CVR. 55 09 72 16
Danske Bank
Reg. 9541
Konto nr. 2500102295

Tak for muligheden for at kommentere lovforslag og udkast til bekendtgørelse.

Vi har ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Liselotte Bang
konsulent – cand.jur.

Brandt, Mette

Fra: Marianne Bentsen <mbe@danskbyggeri.dk>
Sendt: 23. august 2013 08:00
Til: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Brandt, Mette
Emne: Høring

Til Naturstyrelsen

Danske Kloakmestre takker for høringsmuligheden vedrørende:

- forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage og obligatorisk videresendelse af klage over lokalplan til Natur- og Miljøklagenævnet), j. nr. 020-00102 og
- udkast til bekendtgørelse om anvendelse af Natur- og Miljøklagenævnets digitale selvbetjeningsløsning i offentlig høring, j. nr. 020-00104

Foreningen har ingen kommentarer til disse høringer.

Venlig hilsen

Marianne Bentsen

Sekretær, Danske Kloakmestre

Tlf. direkte: 72 16 02 07 · Fax: 72 16 00 10

Sekretariat:

Nørre Voldgade 106 · Postboks 2125 · 1358 København K
www.danskekloakmestre.dk

Brandt, Mette

Fra: Anders Jessen <AJ@itd.dk>
Sendt: 23. august 2013 10:46
Til: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Brandt, Mette
Emne: Høringssvar - Forslag til lov om Natur- og Miljøanklagenævnet og forskellige andre love – j.nr. 020 – 00102 + 020-00104

J.nr. j.nr. 020 – 00102 + 020-00104

Hej med jer,

På vegne af foreningen ITD – Brancheorganisationen for dansk vejgodstransport med hovedsæde i Padborg – afgiver jeg hermed høringssvar på følgende 2 forslag:

Forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love samt

Udkast til bekendtgørelse om anvendelse af Natur- og Miljøklagenævnets digitale selvbetjeningsløsning

ITD støtter ethvert tiltag til fremme af anvendelse af digitale løsninger i forholdet mellem borgere, virksomheder og det offentlige. Sager, herunder klagesager bør foregå hurtigt, fleksibelt og effektivt, ligesom arbejdsgange og processer kan optimeres ved brug af digitale løsninger.

ITD støtter derfor de to forslag.

Mange hilsner

Anders Jessen
Chefkonsulent

**Brancheorganisation for
den danske vejgodstransport**

Lyren 1 . DK-6330 Padborg
Tlf. 7467 1233 - mobil 2344 1666
www.itd.dk – aj@itd.dk

Brandt, Mette

Fra: lone.holmberg@3f.dk
Sendt: 18. juli 2013 13:46
Til: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Brandt, Mette
Emne: Høringssvar fra 3F / J.nr. 020-00104 angående udkast til bekendtgørelse og j.nr. 020-00102 angående udkast til lovforslag

3F har ingen bemærkninger – hverken til udkast til bekendtgørelse eller udkast til lovforslag.

Med venlig hilsen

Jesper Lund-Larsen
Miljø- og arbejdsmiljøpolitisk konsulent
Arbejdsmiljøpolitisk Afdeling

Tlf.: +45 88 92 10 12
Mobil: +45 21 45 74 32
E-mail: jesper.lund.larsen@3f.dk
Web: www.grønnejob.dk

P Tænk på miljøet før du printer

Advokatrådet

ADVOKAT
SAMFUNDET

Miljøministeriet
Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 10. juli 2013
SAGSNR.: 2013 - 2142
ID NR.: 243699

nst@nst.dk + metbr@nst.dk

Høring - over udkast til forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage og obligatorisk videresendelse af klage over lokalplan mv) – j.nr.: 020-00102

Ved e-mail af 02-07-2013 har Naturstyrelsen anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte udkast.

Advokatrådet har ikke bemærkninger til det fremsendte høringsmateriale.

Med venlig hilsen

Torben Jensen

Brandt, Mette

Fra: Kirsten Fly Malling <kfm@sdu.dk>
Sendt: 3. juli 2013 11:28
Til: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Brandt, Mette; Jens Oddershede; Merete Ruager; Jørgen Schou; journal mailbox
Emne: Udkast til forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love og udkast til bekendtgørelse om anvendelse af Natur- og Miljøklagenævnets digitale selvbetjeningsløsning i offentlig høring

Miljøministeriet
Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Naturstyrelsens j.nr. 020-00104 (udkast til bekendtgørelse)
Naturstyrelsens j.nr. 020-00102 (udkast til lovforslag)
Syddansk Universitets j.nr. 461-2013.

Naturstyrelsen har ved e-mail af 2. juli 2013 anmodet universitetet om evt. bemærkninger til henholdsvis ovenstående udkast til forslag til lov og udkast til bekendtgørelse.

Syddansk Universitet har ingen bemærkninger.

På rektors vegne

Jørgen Schou
Kontorchef, Juridisk Kontor, Ledelsessekretariatet

Tlf. 6550 1040
Mobil 6011 1040
Fax 6550 1090
Email js@sdu.dk
Web <http://www.sdu.dk/ansat/js>
Adr. Campusvej 55, 5230 Odense M

SYDDANSKUNIVERSITET.DK

Campusvej 55 · 5230 Odense M · Tlf. 6550 1000 · www.sdu.dk

Brandt, Mette

Fra: Jane Birgitte Rodell <jro@adm.aau.dk>
Sendt: 17. juli 2013 10:18
Til: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Marianne Hagbarth; Brandt, Mette
Emne: SV: Høring j. nr. 020-00104 angående udkast til bekendtgørelse og j. nr. 020-00102 angående udkast til lovforslag

Tak for det fremsendte.
Der er ingen kommentarer.

På vegne af souschef Marianne Hagbarth

Jane Birgitte Rodell
Miljøleder | Teknisk Forvaltning

Telefon: (+45) 9940 7932 | Email: jro@adm.aau.dk | Web: www.tekniskforvaltning.aau.dk
Aalborg Universitet | Myrdalstræde 268 | 9220 Aalborg Øst |

Brandt, Mette

Fra: Tulstrup, Jørgen <jtu@geus.dk>
Sendt: 5. august 2013 13:53
Til: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Brandt, Mette
Emne: SV: Høring

Til Naturstyrelsen.

Vedr. j. nr. 020-00104 og 020-00102.

GEUS har ikke bemærkninger til de foreslåede ændringer.

Best regards/Med venlig hilsen

Jørgen Tulstrup,

Head of Department, State Geologist, Geological Datacentre,
Geological Survey of Denmark and Greenland (GEUS)
Øster Voldgade 10, DK-1350 Copenhagen K, Denmark,
Phone: +45 38 14 25 50, Mobile: +45 50 92 64 11, Fax: +45 38 14 20 50,
e-mail: <mailto:jtu@geus.dk>, web-site: www.geus.dk
skype: jorgen.tulstrup

Brandt, Mette

Fra: Dansk Arbejdsgiverforening <DA@da.dk>
Sendt: 2. juli 2013 14:13
Til: Christensen, Morten Gudmann
Emne: SV: Høring

Under henvisning til det til DA fremsendte høringsbrev af d.d. vedrørende ovennævnte skal vi oplyse, at sagen falder uden for DA's virkefelt, og at vi under henvisning hertil ikke ønsker at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Elise S. Hansen
Chefsekretær

Brandt, Mette

Fra: Jette Vester <JEVE@nanoq.gl>
Sendt: 14. august 2013 15:33
Til: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Brandt, Mette; Morten Thrane Leth; JBN@gl.stm.dk
Emne: SV: Høring J. nr. 020-00102

Til Naturstyrelsen

Vedrørende J. nr. 020-00102, høring af forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love.

Departementet for Boliger, Natur og Miljø har gennemgået det fremsendte materialet og har ingen kommentarer til selve lovforslaget. Departementet for Boliger, Natur og Miljø finder det positivt, at lovforslaget kan sættes i kraft for Grønland ved kongelig anordning for så vidt angår havmiljøloven. Samtidig vil vi gerne opfordre til, at arbejdet med en ny kongelig anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om beskyttelse af havmiljøet fortsætter og at det i den forbindelse bliver overvejet, hvorvidt der skal være regler om klageadgang til det danske Natur- og Miljøklagenævn.

Ikin. inuull./Venlig hilsen/Best regards

Jette Vester

Avatangiisinut immikkoortortaq/Miljøafdelingen/Department of Environment

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Ineqarnermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik

Departementet for Boliger, Natur og Miljø/ Ministry of Housing, Nature and Environment

P.O.Box 1614
3900 Nuuk
Tel: +299 346706
Cell: +299 539333
Fax: +299 325286
Mail: jeve@nanoq.gl

<http://www.nanoq.gl>

Brandt, Mette

Fra: Tine Bonita Rothmann <tbor@ruc.dk>
Sendt: 11. september 2013 15:18
Til: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Brandt, Mette
Emne: Høring - forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love - j.nr. 020-000102 udkast til lovforslag
Vedhæftede filer: Bekendtgørelse om digital kommunikation med NMKN-bekendtgørelse 21 05 2013.pdf; høringsbrev organisationer.pdf; høringsliste uden mail.pdf; udkast til lovforslag.pdf

Til Miljøstyrelsen, Naturstyrelsen

Med henvisning til Miljøstyrelsens iværksatte høring "forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love, lovforslag j. nr. 020-00102" jf. nedenfor skal Roskilde Universitet venligst meddele, at udkastet til lovforslaget ikke giver anledning til bemærkninger fra vores side.

Med venlig hilsen

Tine B. Rothmann

Sekretær for prorektor
Telefon: 4674 2176

Rektorsekretariatet, RUC

www.ruc.dk

RUC uddanner tværfaglige
problemlosere, der er rustet til at løse
fremtidens samfundsudfordringer.
